

RIKSDAGENS SVAR 111/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om kommunala pensioner och lag om ändring av 34 § lagen om kommunala tjänsteinnehavare

Ärendet

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om kommunala pensioner och lag om ändring av 34 § lagen om kommunala tjänsteinnehavare (RP 45/2004 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 14/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen ger akt på i vilken mån den nu godkända pensionsnormeringen inverkar på nivån av begynnande pensioner. Vidare förutsätter riksdagen att regeringen låter utreda

eventuella brister i företagshälsovården och arbetarskyddet i kvinnodominerade, fysiskt tunga låglönebranscher i kommunsektorn och att den utifrån detta före 2007 lägger upp ett program för att rätta till bristerna och sätta in effektivare åtgärder för att upprätthålla de anställdas arbetsförmåga.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen låter utreda om lagstiftningen behöver ändras för att säkerställa att de särskilda kraven i uppgifter som har med allmän säkerhet att göra eller är ansvarsfulla med tanke på ett allmänt intresse blir behörigen beaktade i praxis med att bevilja invalidpension samt i företagshälsovården och arbetarskyddet.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om kommunala pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 4 § 7 och 9 punkten, 14 § 1 mom. 3 punkten och 4 mom., 24 § 4 och 5 mom., 31 § 1 mom., 33—35, 56—58, 61—67, 74 och 75 samt 117 §,

av dessa lagrum 4 § 7 och 9 punkten sådana de lyder i lag 1188/2003,

ändras 3 § 2 mom., 4 § 1, 2, 8 och 10 punkten, 5 och 7 §, 8 § 1 mom., 9—13 §, i 14 § 1 mom. det inledande stycket samt 2 och 4 punkten samt 2 och 3 mom., 16 §, 17 § 1 mom. 2 punkten, 20 och 23 §, i 24 § 1 mom. det inledande stycket samt 2 och 3 mom., 25—30 §, rubriken för 31 §, 32 §, i 36 §

1 mom. det inledande stycket, 1 punkten samt 3 och 4 mom., 37 § 2 punkten, 39 § 2 mom., 40—42 §, 43 § 2—4 mom., 45—55, 59 och 60, 68—73 och 76—78 §, 84 § 1 mom., 87 §, 88 § 3 mom., 89 § 1 mom., rubriken för 92 §, 101 § 1 mom. 1 och 3 punkten samt 3 mom., 102 §, i 103 § 1 mom. det inledande stycket samt 2 mom., 105 och 109 §, 110 § 1 mom., 112 § 1 mom., 115 § 1 mom., 123 § 2 mom., 125 § 1 mom., 126 § 1 och 2 mom., 133 § 1 och 2 mom., 145 § 2 mom., 146 § 2 mom., 148 § 1 mom. 7—9 punkten, 154 § 3 mom. och 167 §,

av dessa lagrum 4 § 8 och 10 punkten, i 103 § 1 mom. det inledande stycket samt 2 mom. och 105 § sådana de lyder i nämnda lag 1188/2003, 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 921/2003, 12, 71 och 73 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 1188/2003, 17 § 1 mom. 2 punkten, 20 och 45—47 § och 154 § 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 921/2003, samt

fogas till 36 § ett nytt 5 mom., till 126 § ett nytt 4 mom. och till 140 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Lagens tillämpningsområde

Pensionsskyddet omfattar också

1) familjevårdare som med ett medlemssamfund har ingått uppdragsavtal enligt 1 § familjevårdarlagen (312/1992) (*familjevårdare*),

2) vårdare som med ett medlemssamfund har ingått avtal om stöd för närståendevård enligt 27 b § socialvårdslagen (710/1982) (*närståendevårdare*),

3) medlemssamfundens förtroendevalda, samt

4) sådana fysiska personer som inte är verkamma som företagare och har ingått ett uppdrags- eller konsultavtal med ett medlemssamfund eller avtalat om andra motsvarande arrangemang och denna verksamhet inte bedrivs i ett bolags eller någon annan sammanslutnings namn.

4 §

Allmänna definitioner

I denna lag avses med

1) anställning tjänste- och arbetsavtalsförhållanden som omfattas av denna lag samt familje- och närståendevårdares avtalsförhållanden till ett medlemssamfund, förtroendeuppdrag samt uppdrags- eller konsultavtalsförhållanden eller andra motsvarande arrangemang som avtalats med ett medlemssamfund,

2) anställd alla personer som omfattas av lagen,

8) återstående tid tiden mellan ingången av det år under vilket arbetsoförmågan börjar och uppnåendet av 63 års ålder,

10) penningbelopp summor som 2004 motsvarar värdet ett (1,000) på den lönekoeficient som avses i 7 b § lagen om pension för arbetstare,

5 §

Begränsningar i fråga om tillämpningen

Pension i enlighet med denna lag intjänas i anställningar i medlemssamfund. Lagen gäller emellertid inte en anställning

1) för tiden före den kalendermånad som följer efter den under vilken den anställda fyller 18 år eller

2) efter den kalendermånad under vilken den anställda fyller 68 år.

7 §

Grundpensionsskydd och rehabiliteringsförmåner

I denna lag bestäms om grundpensionsskydd och rehabiliteringsförmåner. Medlemssamfund kan inte ordna eller upprätthålla på anställning grundat grundpensionsskydd för sina anställda

på något annat sätt än det som föreskrivs i denna lag.

8 §

Tilläggpensionsskydd

Den kommunala pensionsanstalten kan förutom grundpensionsskyddet även ordna tilläggpensionsskydd för anställda. Det är inte obligatoriskt för medlemssamfunden att ordna tilläggpensionsskydd.

9 §

Tilläggpensionsskydd som ordnas någon annanstans

Utöver vad som bestäms i 8 § kan ett medlemssamfund utöver pensionsskyddet enligt denna lag teckna en icke-formbunden pensionsförsäkring för sina anställda eller i enskilda fall bevilja dem en extra pension.

10 §

Pension och andra förmåner

Anställda har rätt till pension och rehabilitering i enlighet med denna lag. Pensioner är ålderspension, förtida ålderspension, deltidspension, invalidpension, rehabiliteringsstöd och arbetslöshetspension. Anställdas förmånstagare har rätt till familjepension enligt denna lag på det sätt som bestäms i 5 kap. Beträffande de förmåner som hänför sig till rehabilitering gäller i tillämpliga delar vad som i denna lag bestäms om pension och pensionstagare. Rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd kan dock betalas för en tid som är kortare än en månad.

11 §

Ålderspension

Anställda har rätt att gå i ålderspension under tiden mellan uppnådd 63 och uppnådd 68 års ålder.

En förutsättning är att den anställda inte längre är kvar i den anställning från vilken han eller hon pensioneras.

Ålderspension beviljas tidigast från ingången av kalendermånaden efter uppnådd 63 års ålder, dock tidigast från ingången av den månad som följer efter ansökan om pension. Om pension sökts inom tre månader från att anställningen upphörde, beviljas pensionen likväl från ingången av den kalendermånad som närmast följer efter det anställningen eller ett sådant arbetsavtals- eller tjänsteförhållande som avses i någon annan arbetspensionslag eller företagarkerksamheten upphörde.

Har en anställd två eller flera anställningar och avslutar en eller flera av dem för att gå i ålderspension, beviljas han eller hon utan hinder av 1 mom. såsom ålderspension även pension som intjänats på grundval av arbetsinkomster som har betalats för fortgående tjänstgöring innan ålderspensionen börjar löpa. Rätt till pension på grundval av arbetsinkomster som har betalats efter att ålderspensionen började löpa föreligger tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåddes.

12 §

Ålderspension från offentliga pensionssystem

En anställd har rätt till ålderspension enligt denna lag om han eller hon före 63 års ålder har fått ålderspension som för tiden före den 1 januari 1995 har ökat med 11/60 procent per månad med stöd av

1) lagen om införande av lagen om kommunala pensioner (550/2003),

2) lagen om statens pensioner (280/1966) eller lagstiftning i anslutning till den,

3) 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001),

4) Finlands Banks pensionsstadga,

5) pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966),

6) lagen om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969) eller

7) lagstiftningen om det pensionsskydd som i tillämpliga delar i överensstämmelse med bestämmelserna om statens pensioner skall finansieras av landskapet Åland.

För erhållande av ålderspension med stöd av 1 mom. förutsätts att den anställdes kommunala anställning inte fortsätter. Som ålder för ålderspension betraktas då pensionsåldern enligt de bestämmelser som nämns i 1 mom.

13 §

Förtida och uppskjuten ålderspension

På ansökan beviljas ålderspension i förtid minskad med förtidsminskning enligt 42 § tidigare från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 62 års ålder uppnåtts, eller såsom uppskjuten efter att 68 års ålder uppnåtts ökad med uppskovsförhöjning enligt nämnda paragraf. En förutsättning är att den anställdes kommunala anställning inte fortsätter.

På förtida och uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension.

Utan hinder av vad som bestäms i 11 § 1 mom. och ovan i 1 mom. har en anställd som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av 6 kap. 9 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) rätt att få ålderspension vid 62 års ålder så att pensionen inte minskas med förtidsminskningen.

14 §

Deltidspension

Berättigad till deltidspension är en anställd i åldern 58—67 år, förutsatt att

2) han eller hon under en tid av minst sex månader omedelbart före deltidspensionens början har haft sådan anställning på heltid som omfattas av denna lag och under fem kalenderår omedelbart före det år då deltidspensionen började under tre kalenderår har årliga arbetsinkomster på minst 12 000 euro som, omfattas av denna lag; som anställning på heltid betraktas sådant

arbete i vilket arbetsinkomsterna uppgår till minst 1 000 euro per månad,

4) arbetstiden och inkomsten i anställningen har minskat i deltidarbetet så att arbetsinkomsterna är sammanlagt minst 35 procent och högst 70 procent av den stabiliserade förvärvsinkomsten enligt 43 §, dock minst 229,34 euro i månaden; minskningen i arbetstiden får inte skilja sig väsentligt från nedgången i förvärvsinkomsterna, och att

För familjevårdare uppfylls kravet på inkomster under tre kalenderår enligt 1 mom. 2 punkten dock om de årliga inkomsterna uppgår till minst 10 500 euro. Såsom anställning på heltid betraktas då sådant arbete i vilket arbetsinkomsterna uppgår till minst 875 euro per månad. Det förutsätts inte att arbetstiden minskas.

Om en anställd i samband med kommunaliseringen av verksamheten har övergått från tjänstgöring hos staten till tjänstgöring hos ett medlemsamfund, skall den statliga tjänstgöring som föregått kommunaliseringen beaktas när den i 1 mom. 2 punkten nämnda tidsperioden om sex månader räknas ut samt inkomsterna vid tjänstgöring hos staten beaktas i inkomsterna under tre år.

16 §

Ändring av deltidspension till ålderspension

Förutsättningen för att en anställd som får deltidspension skall få ålderspension är att deltidarbetet har upphört och att han eller hon innan deltidspensionen upphör och deltidarbetet slutar har uppnått den ålder då han eller hon har rätt att gå i ålderspension. Om den anställda efter att ha fyllt 68 år fortsätter i deltidarbete, omvandlas deltidspensionen utan hinder av vad som bestäms någon annanstans i denna lag till en lika stor ålderspension. När den anställda slutar att deltidarbeta betalas den uppskjutna delen av ålderspensionen förhöjd enligt 42 § 2 mom. och ökad med det belopp som avses i 51 § 3 mom.

17 §

Yrkesinriktad rehabilitering

En anställd har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmågan

2) om inkomsterna för den återstående tid som ingår i den anställdes pension är minst 25 133,40 euro, om den anställda hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt (*dagen för rehabiliteringsfallet*) då ansökan gjordes eller då sökandens rehabiliteringsbehov senast skall redas ut enligt 6 § lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991); om den anställda redan får invalidpension förutsätts att inkomsterna för den återstående tiden uppgår till minst det gränobelopp som nämns ovan eller att den återstående tiden har beaktats i pensionen enligt 53—58 §, sådana de lyder den 31 december 2004. Dagen för rehabiliteringsfallet är dock dagen före rehabiliteringsåtgärden, om ansökan om rehabilitering görs när rehabiliteringsåtgärden redan inletts, eller sjukledighetens första dag, om den sökandes sjukledighet har börjat medan anställningen pågick och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började.

20 §

Rehabiliteringstillägg

Till rehabiliteringsstöd och invalidpension betalas rehabiliteringstillägg för den tid en i 17 § 3 mom. avsedd åtgärd pågår.

23 §

Förmåner vid arbetsoförmåga

Anställda har på grund av nedsatt arbetsförmåga rätt till invalidpension eller i 25 § avsett rehabiliteringsstöd tills de fyller 63 år, på det sätt som bestäms i denna lag. Invalidpension be-

viljas tills vidare och rehabiliteringsstöd för viss tid.

24 §

Invalidpension

En anställd har rätt att få invalidpension

Vid bedömningen av sådan nedgång i arbetsförmågan som avses i 1 mom. 2 punkten beaktas den anställdes återstående förmåga att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant till buds stående arbete som han eller hon skäligen kan förut sättas utföra med hänsyn till sin utbildning, tidigare verksamhet, ålder och boendeförhållanden samt andra därmed jämförbara omständigheter. Vid varierande arbetsförmåga beaktas de årliga inkomsterna.

Utöver vad som i 1 och 2 mom. bestäms om faktorer som skall beaktas vid bedömningen av i vilken mån arbetsförmågan är nedsatt skall ett för en anställd påfrestande och slitsamt arbete samt arbetets krävande natur och ansvarsfullhet beaktas vid bedömningen av rätt till invalidpension för en anställd som fyllt 60 år, och har en lång förvärvsarbetskarriär, om dessa faktorer i kombination med sjukdom, lyte eller skada gör det oskäligt att fortsätta att arbeta.

25 §

Rehabiliteringsstöd

Rehabiliteringsstöd beviljas för främjande av den anställdes rehabilitering för en så lång tid som han eller hon beräknas vara arbetsoförmögen på det sätt som avses i 24 §. När rehabiliteringsstöd beviljas skall den kommunala pensionsanstalten se till att en vård- eller rehabiliteringsplan har uppgjorts för den anställda.

Rehabiliteringsstöd kan beviljas en arbetsoförmögen anställd även för den tid beredningen av vård- eller rehabiliteringsplanen pågår.

Vad som på något annat ställe i denna eller någon annan arbetspensionslag bestäms om invalidpension och mottagare av sådan pension

skall tillämpas på rehabiliteringsstöd och mottagare av sådant stöd.

26 §

Full invalidpension och delinvalidpension

Invalidpension beviljas antingen som full invalidpension eller som delinvalidpension. Full invalidpension beviljas till en anställd som har blivit oförmögen att sköta sin tjänst eller utföra sitt arbete eller vars arbetsförmåga är nedsatt på det sätt som avses i 24 § med minst tre femtedelar. I annat fall beviljas invalidpensionen i form av delinvalidpension

27 §

Förvägran eller minskning av invalidpension

Invalidpension skall förvägras eller minskas, om den anställda uppsåtligt förorsakat sin arbetsförmåga.

Invalidpensionen kan också minskas, om den anställda har förorsakat sin arbetsförmåga genom grov oaktsamhet eller ådragit sig sjukdom, lyte eller skada genom en brottslig handling eller om han eller hon utan godtagbart skäl inte har samtyckt till undersökning som har föreskrivits och bekostas av den kommunala pensionsanstalten eller vård som föreskrivits av läkare. Likaså kan pensionen minskas, om arbetsförmågan förorsakas av missbruk av alkohol eller andra rusmedel och den anställda vägrar att söka vård som bekostas av pensionsanstalten.

28 §

Effekter av förändrad arbetsförmåga

Förändras en invalidpensionstagares arbetsförmåga för minst ett år så att förändringen enligt 26 § inverkar på pensionens storlek, justeras pensionens belopp från början av den månad som närmast följer efter förändringen, om inte något annat följer av bestämmelserna i 112 §.

När förändringar i arbetsförmågan eller återfående av arbetsförmågan bedöms eller avbrytande av invalidpension övervägs skall föränd-

ringarna i pensionstagarens arbetsinkomster beaktas. Rätt till delinvalidpension föreligger inte under en tid då arbetsinkomsterna utgör mer än 60 procent av den stabiliserade medelinkomsten innan arbetsoförmågan börjar, eller till full invalidpension under en tid då arbetsinkomsterna utgör mer än 40 procent av nämnda medelinkomst och överskridningen av inkomstgränsen inte är tillfällig.

Utgör arbetsinkomsten minst 40 procent men högst 60 procent av den medelinkomst som avses i 2 mom. justeras pensionen till delinvalidpension. Utgör arbetsinkomsten över 60 procent av nämnda medelinkomst, dras invalidpensionen in eller avbryts utbetalningen av pensionen.

Om invalidpensionen dras in eller rehabiliteringsstödet upphör, kan utbetalningen av pensionen för att stödja en återgång till arbetet fortsättas i form av ett rehabiliteringsstöd motsvarande delinvalidpension även för kortare tid än ett år. Delinvalidpension kan betalas som full pension under den tid som rehabilitering enligt 17 § pågår.

29 §

Justering och indragning av invalidpension eller avbrytande av utbetalningen av pensionen

Har pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pension, dras invalidpensionen in från ingången av den kalendermånad som följer efter det att pensionstagaren återfått arbetsförmågan. Utbetalningen av invalidpension kan avbrytas eller dras in, om pensionstagaren förvärvsarbetar. Rehabiliteringspenning kan dras in, om mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering eller utan giltig orsak har avbrutit en sådan rehabilitering.

Invalidpensionen justeras, avbryts eller dras in på ansökan av pensionstagaren eller på pensionsanstaltens initiativ på de villkor som anges ovan i 1 mom. och i 28 §. Pensionen justeras dock inte eller avbryts eller dras in för en längre tid än ett år före den närmast följande kalendermånaden efter pensionstagarens ansökan om jus-

tering eller pensionsanstaltens justeringsåtgärder. Om en invalidpension vars utbetalning avbrutits dras in, skall pensionen dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.

30 §

Återgångspenning

En anställd vars rehabiliteringsstöd som innehåller pension för återstående tid har upphört, kan för en tid av högst tre månader för återgång till arbetslivet beviljas en återgångspenning som är lika stor som pensionen. Om han eller hon senare beviljas pension för samma tid, dras återgångspenningen av från pensionen.

31 §

*Ändring av delinvalidpension till arbetslöshetspension**Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för pension*

Invalidpension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås. Härvid ändras delinvalidpensionen till en ålderspension som är lika stor som full invalidpension. Rätt till pension som intjänats under tiden för invalidpension föreligger på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås förutsatt att den anställde inte längre är kvar i den anställning från vilken han eller hon avgår med pension, eller från den tidpunkt då sådan ny pension på vilken bestämmelserna i 60 § inte är tillämpliga beviljas efter att invalidpensionen upphört.

36 §

Arbetslöshetspension

Berättigad till arbetslöshetspension är en långvarigt arbetslös anställd som är född före 1950 när han eller hon har fyllt 60 år fram till det att han eller hon fyller 63 år, förutsatt att

1) han eller hon under de 15 kalenderår som omedelbart föregått pensionsfallet under minst fem år har intjänat pension enligt en arbetspensionslag; på grundval av inkomsterna beaktas intjänandetiden härvid så som anges i 4 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962),

Arbetslöshetspension beviljas tills vidare.

Uppfyller en anställd de villkor som anges ovan i denna paragraf när han eller hon har fyllt 62 år, beviljas ålderspension så som föreskrivs i 13 § 3 mom.

Beträffande arbetslöshetspension och mottagare av arbetslöshetspension gäller med nedan nämnda undantag i tillämpliga delar vad som bestäms om invalidpension och invalidpensionstagare.

37 §

Avbrott i utbetalningen av arbetslöshetspension

Arbetslöshetspension utbetalas inte

2) för en kalendermånad under vilken pensionstagaren är i förvärvsarbete och därvid per månad förtjänar minst 523,61 euro, eller

39 §

Ändring av arbetslöshetspension till invalidpension eller ålderspension

Arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension från och med ingången av månaden efter den under vilken pensionstagaren fyller 63 år. När arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension tillämpas dock inte bestämmelserna i

73 §. Om andra meningen i 49 § tillämpats på arbetslöshetspension som ändras till ålderspension, läggs pension för återstående tid till ålderspensionen. Förfarandet är detsamma när en arbetslöshetspension med stöd av 1 mom. har ändrats till invalidpension och invalidpensionen senare ändras till ålderspension.

40 §

Tillväxtprocent

Pensionen tillväxer årligen på grundval av pensionsgrundande arbetsinkomster som omfattas av denna lag för ettvarit år med

1) 1,5 procent fram till utgången av den kalendermånad under vilken den anställde fyller 53 år, och för tid under vilken pensionstagaren har fått invalid-, arbetslöshets- eller ålderspension enligt en arbetspensionslag eller generationsväxlingspension, avträdelseersättning eller avträdelsestöd för lantbruksföretagare eller motsvarande pension från utlandet samt på grundval av den grund för pension som avses i 52 §,

2) 1,9 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken den anställde fyller 53 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken den anställde fyller 63 år,

3) 4,5 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken den anställde fyller 63 år, dock inte om den anställde under denna tid får pension i någon annan form än deltidspension.

Pensionen för den återstående tiden utgörs av den inkomst för återstående tid som avses i 53 §

1) 1,5 procent per år till den del som pensionen omfattar återstående tid fram till utgången av den månad under vilken den anställde fyller 50 år,

2) 1,3 procent per år till den del som den återstående tiden omfattar tiden från ingången av den kalendermånad efter den under vilken den anställde fyller 50 år fram till utgången av den återstående tiden.

För sådan tid under vilken den anställde har fått invalidpension tillväxer pensionen från ingången av det år då arbetsoförmågan börjar till

utgången av den månad då pensionen upphör på grundval av den inkomst för återstående tid som avses i 53 § så som föreskrivs i 59 § med

1) 1,5 procent per år till den del som pensionen omfattar tid fram till utgången av den månad under vilken den anställde fyller 50 år,

2) 1,3 procent per år till den del som pensionen omfattar tid från ingången av den kalendermånad efter den under vilken den anställde fyller 50 år fram till utgången av den återstående tiden.

När pensionstillväxten per månad beräknas används som tillväxtprocent 1/12 av den tillväxtprocent som nämns i 1—3 mom. Tillväxer pensionen på basis av 1 mom. enligt olika tillväxtprocent för arbetsinkomster som betalats under ett kalenderår, fås tillväxtprocenten för året genom att medeltalet av tillväxtprocenten per månad räknas ut för månaderna från ingången av året eller från upphörandet av den tidigare pensionen till utgången av året, dock högst till dess pensionen börjar löpa, och genom att detta tal multipliceras med 12.

41 §

Intjänande av pension på grundval av förtroendeuppdrag

En förtroendevald tjänar in pension för varje kalenderår för de ersättningar för inkomstbortfall och separata arvoden för viss tid som ett medlemssamfund utbetalat under ett kalenderår.

42 §

Förtidsminskning och uppskovsförhöjning

Beviljas pensionen i form av förtida ålderspension, minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av den månad som följer på den då den anställde fyller 63 år. Minskningen beräknas på den pension som den anställde har tjänat in fram till den tidpunkt då pensionen börjar.

Börjar ålderspensionen senare än från ingången av månaden efter den under vilken den anställde fyllde 68 år, höjs pensionen med 0,4 pro-

cent för varje månad varmed begynnelse-
tidpunkten för pensionen uppskjuts.

43 §

Deltidspensionens belopp

— — — — —
När deltidspension bestäms, betraktas som stabiliserad inkomst den i 53 § avsedda inkomst för återstående tid på grundval av vilken den anställdes invalidpension skulle ha beräknats, om den anställda vid tidpunkten för deltidspensionens början hade blivit arbetsoförmögen.

Har den anställda rätt att få deltidspension också enligt någon annan arbetspensionslag, utgör deltidspensionen enligt denna lag samma relativa andel av den i 1 mom. nämnda skillnaden mellan förvärvsinkomsterna som de av denna lag omfattade inkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten utgör av motsvarande inkomster enligt de lagar på grundval av vilka deltidspension beviljas.

Deltidspensionens maximibelopp är 75 procent av de samordnade arbetspensioner som den anställda har tjänat in innan deltidspensionen börjar samt av pension som den anställda tjänat in enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller tiden för studier (644/2003) före nämnda tidpunkt. Om den anställda har rätt till deltidspension också enligt någon annan arbetspensionslag och den här avsedda gränsdragningen minskar deltidspensionen, görs minskningen med beaktande av dessa lagar och i proportion till de arbetsinkomster som beaktats i den förvärvsinkomst som stabiliserats enligt dem. Med sådan pension kan jämföras en motsvarande förmån som intjänats i en främmande stat eller i tjänst hos en internationell organisation. Om uppgifter inte fås om nämnda förmån, kan som pension som skall beaktas vid beräkningen av maximibeloppet användas en sådan teoretisk pension som tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren skulle ha tjänat in om hans eller hennes på arbetet i en främmande stat baserade försäkringstid skulle ha varit tjänstgöring som omfattats av denna lag.

45 §

Rehabiliteringspenningens belopp

Om en anställd är helt och hållet förhindrad att utföra förvärvsarbete på grund av yrkesinriktad rehabilitering, är rehabiliteringspenningen lika stor som det sammanräknade belopp av pensioner enligt arbetspensionslagarna, förhöjt med 33 procent, som den anställda skulle ha rätt till om han eller hon vid den dag för rehabiliteringsfallet som avses i 17 § 1 mom. 2 punkten hade blivit arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till full invalidpension. Om den sökande fortsätter i ett arbete som omfattas av en arbetspensionslag efter det att han eller hon har fått ett beslut om sin rätt till yrkesinriktad rehabilitering, anses dagen innan rehabiliteringsåtgärden inleddes som den tidpunkt som avses i det här momentet.

Om en anställd under den tid yrkesinriktad rehabilitering pågår tjänar mer än hälften av den pensionsgrundande inkomst på vilken pensionsdelen för återstående tid räknas ut för pension som avses i 1 mom., utgör rehabiliteringspenningen hälften av beloppet av full rehabiliteringspenning enligt 1 mom.

46 §

Rehabiliteringstilläggets belopp

Rehabiliteringstillägget utgör 33 procent av det samordnade beloppet av rehabiliteringsstöd eller invalidpension.

47 §

Beloppet av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning är lika stort som invalidpensionen, och utöver understödet betalas inte rehabiliteringstillägg. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan betalas ut för högst sex månader. Rehabiliteringsunderstödet enligt prövning bestäms som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster.

48 §

Invalidpensionens belopp

Beloppet av full invalidpension bestäms enligt 40 §. Delinvalidpensionen utgör hälften av full pension.

49 §

Arbetslöshetspensionens belopp

Arbetslöshetspensionen är lika stor som den invalidpension enligt denna lag som skulle ha beviljats den anställde, om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet hade varit berättigad till invalidpension. När pension för återstående tid beräknas tillämpas dock 53—58 och 68—72 §, sådana dessa lagrum lyder den 31 december 2004. Till arbetslöshetspensionen läggs dock inte pension för återstående tid.

50 §

Till pension berättigande tid

Såsom till pension berättigande räknas sådana arbetsinkomster som den anställde har tjänat från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 18 års ålder uppnåtts till utgången av den månad under vilken 68 års ålder uppnåtts. Till pension berättigar dock inte inkomsterna under det år då arbetsoförmågan börjar, om den återstående tiden då invalidpensionen bestäms räknas som pensionsberättigande så som föreskrivs i 53 §.

51 §

Pensionstillväxten under tiden för deltidspension

För en anställd som har uppburit deltidspension utökas för tiden i deltidspension ålderspensionen med 1/16 procent och invalidpensionen med 1/8 procent av den skillnad mellan förvärsinkomsterna som det föreskrivs om i 43 §, för varje månad för vilken den anställde har fått deltidspension. Skillnaden mellan förvärsinkoms-

terna är härvid den skillnad mellan arbetsinkomsterna på grundval av vilken deltidspensionen för första gången har bestämts. Om deltidspension har betalats ut också på grundval av någon annan arbetspensionslag, utgör skillnaden mellan förvärsinkomsterna i enlighet med den lagen samma relativa andel av skillnaden som pension enligt denna lag utgör av summan av deltidspensionerna.

Om pension för återstående tid räknas med i pension som tjänas in genom deltidarbete som utförts vid sidan av deltidspension, skall pension för återstående tid räknas ut enligt 40 § 2 mom. 2 punkten också i fråga om den skillnad mellan förvärsinkomsterna som avses i 43 § 1 mom.

Pension för deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension tillväxer på det sätt som föreskrivs i 40 § 1 och 2 mom.

52 §

Förmåner som berättigar till pension

Till pension berättigar också de förmåner som nämns nedan i 1—9 punkten och som den anställde har fått från ingången av kalendermånaden efter den då han eller hon fyllde 18 år fram till utgången av kalenderåret före pensionsfallet. En förutsättning är att den anställde före ingången av året för pensionsfallet har minst 12 566,70 euro i arbetsinkomster enligt en arbetspensionslag. Förmånerna berättigar dock inte till pension för tid under vilken den anställde har fått annan pension än familjepension enligt en arbetspensionslag. Sådan pensionsrätt som avses i denna paragraf bestäms enligt de arbets- och förvärsinkomster som förmånerna grundar sig på som följer:

1) sådan arbetsinkomst enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) som ligger till grund för moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning,

2) inkomst som ligger till grund för alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002),

3) inkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomst-

skydd för arbetslösa under förutsättning att dagpenningen har erhållits före 63 års ålder i egen-skap av sådan löntagare som avses i lagen om utkomtskydd för arbetslösa eller sådan företagare som avses i 1 kap. 6 § 2 mom. i nämnda lag,

4) inkomst som ligger till grund för förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002),

5) inkomst som ligger till grund för den utbildningsdagpenning som avses i 10 kap. lagen om utkomtskydd för arbetslösa,

6) inkomst som ligger till grund för vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000),

7) arbetsinkomst som ligger till grund för rehabiliteringspenning enligt en arbetspensionslag eller lagen om rehabiliteringspenning (611/1991), eller för ersättning för inkomstbortfall som beviljats enligt bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring, dock inte om rehabiliteringspenningen har utbetalats som ett tillägg till pension,

8) sådan arbetsinkomst, som ligger till grund för sjukdagpenning och som avses i sjukförsäkringslagen, för den tid för vilken dagpenningen har utbetalats till den anställde,

9) arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för inkomstbortfall som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid för vilken dagpenning har betalats till den anställde, om den anställde inte får sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen på grund av denna ersättning för förlorad inkomst.

För tid under vilken en sådan förmån som avses i 1 mom. 1 punkten har betalats till den anställde, utgör den arbetsinkomst som nämnda förmån grundar sig på förhöjd med koefficienten 1,17 grunden för pensionen. För den tid under vilken förmånen har betalats till arbetsgivaren, utgör den arbetsinkomst som nämnda förmån grundar sig på omvandlad med koefficienten 0,17 grunden för pensionen. Om emellertid förmånen på grund av att förvärvsinkomster saknas eller de har varit låga har betalats till ett be-

lopp motsvarande minimidagpenning, är grunden för pensionen 523,61 euro i månaden. Om förmånen på grund av en återgång till arbetet har betalats till ett belopp motsvarande minimidagpenning, är grunden för förmånen beloppet av den minimidagpenning som betalats till den anställde.

Grund för pensionen är 75 procent av de inkomster som ligger till grund för den förmån som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten och 65 procent av den inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för den förmån som avses i 4—9 punkten.

Om en pensionstagare är berättigad till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar behandlas och avgörs den del av pensionen som intjänats på basis av de inkomster som nämns i 1—3 mom. av den sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. eller, om bestämmelserna gällande sista pensionsanstalt inte tillämpas, den pensionsanstalt som avses i 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare eller, om förmånstagaren inte har arbetsinkomster enligt pensionslagar för den privata sektorn, den pensionsanstalt där pensionsskyddet har ordnats på basis av det sista förvärvsarbetet. Ansvar för den pension som intjänats på basis av dessa förmåner delas mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i 12 § 1 mom. 6 punkten lagen om pension för arbetstagare.

53 §

Återstående tid

När invalidpensionen bestäms skall även den återstående tiden räknas såsom till pension berättigande tid. En förutsättning är dock att den anställde under de tio kalenderår som föregick det år då arbetsoförmågan började har haft minst 12 566,70 euro i sådana arbetsinkomster som omfattas av en arbetspensionslag.

Den arbetsinkomst som pensionen för den återstående tiden grundar sig på (*inkomst för den återstående tiden*) bestäms på grundval av de arbetsinkomster enligt en arbetspensionslag vilka den anställde har erhållit under de fem kalenderår som föregick det år under vilket arbetsoför-

mågan började (*granskningstiden*). När inkomsten för den återstående tiden bestäms skall årsinkomsterna justeras enligt 71 §. Inkomsten för den återstående tiden är summan av de på så sätt justerade arbetsinkomster som erhållits under granskningstiden dividerad med 60.

När inkomsten för den återstående tiden bestäms medräknas också en under granskningstiden erhållen, med lönekoeficienten justerad inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för en sådan förmån som nämns i 52 §.

Om den anställda under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa eller arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning till ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt ovan nämnda lag eller grundstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, beaktas när inkomsten för den återstående tiden bestäms såsom arbetsinkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken nämnda förmån har erlagts. På motsvarande sätt beaktas även dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, om den har beviljats till ett belopp motsvarande grunddagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa.

Om den anställda när inkomsten för den återstående tiden bestäms utöver sådana inkomster som avses i 3 och 4 mom. inte har haft sådana arbetsinkomster som avses i 2 mom. under granskningstiden, har den anställda inte rätt till pension för den återstående tiden.

Om den anställdes arbetsinkomster under granskningstiden är mindre än den stabiliserade inkomstnivån på grund av vård av ett barn under tre år och pensionsskyddet till följd av detta skulle ha sjunkit med minst 20 procent, används, utan hinder av vad som bestäms ovan i denna paragraf, på ansökan av den anställda såsom inkomst enligt 1 mom. den arbetsinkomst som barnavårdstiden inte har minskat.

54 §

Inkomst för den återstående tiden i särskilda fall

Utan hinder av vad som bestäms i 53 § 2 mom. skall när inkomsten för den återstående tiden be-

stäms även beaktas inkomster som erhållits under det år då arbetsoförmågan började fram till utgången av den månad under vilken den anställda blivit arbetsoförmögen, om

1) den anställda inte under ett enda år under granskningstiden har sådana arbetsinkomster som enligt 53 § 2, 3 och 6 mom. beaktas när inkomsten för den återstående tiden bestäms, eller

2) om den anställda har sådana arbetsinkomster som avses i 1 punkten endast under det år då arbetsoförmågan började eller det föregående året.

Om den anställda har blivit arbetsoförmögen före utgången av det kalenderår under vilket han eller hon fyller 23 år, är granskningstiden, utan hinder av vad som bestäms i 53 § 2 mom., tiden mellan ingången av månaden efter den under vilken den anställda fyllde 18 år och utgången av den månad under vilken den anställda blev arbetsoförmögen. Härvid är inkomsten för den återstående tiden summan av de enligt 71 § justerade arbetsinkomster som erhållits under granskningstiden dividerad med det antal månader som ingår i samma period.

55 §

Fördelning av inkomst för den återstående tiden

Inkomst för den återstående tiden som omfattas av denna lag utgör samma relativa andel av summan av de inkomster för återstående tid som bestäms i 53 § 2—4 och 6 mom. samt 54 § 1 och 2 mom. som de arbetsinkomster som omfattas av denna lag utgör av summan av inkomster enligt alla arbetspensionslagar under den granskningstid som avses i 53 § 2 mom. och 54 § 2 mom.

59 §

Tid med pension som räknas som pensionsgrundande

Skall till en anställd som har invalidpension senare betalas pension på grund av ålder eller ny arbetsoförmåga, räknas såsom till pension berättigande tid även den tid för vilken den anställda var berättigad till den tidigare pensionen. Såsom

till pension berättigande räknas dock inte sådan tid för vilken rätt till pension inte föreligger enligt 28 § 2 mom. När pension enligt denna lag bestäms för tiden med invalidpension, används såsom grund den relativa andel av inkomsterna för den återstående tiden som motsvarar den andel som beloppet av arbetsinkomster enligt denna lag utgör av summan av inkomster enligt alla arbetspensionslagar.

60 §

Pension på tidigare grunder

Pensionen fastställs enligt samma grunder som den tidigare pensionen, om en anställd som har fått invalidpension senare beviljas pension på grund av sådan ny arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att den tidigare pensionen upphörde. Förfarandet är det samma, om pension beviljas med anledning av samma sjukdom, lyte eller skada som den tidigare pensionen. Börjar ålderspensionen innan två år har förflutit från det att den tidigare invalidpensionen upphörde, bestäms ålderspensionen enligt samma grunder som invalidpensionen.

Beviljas en anställd som har fått rehabiliteringspenning enligt denna lag invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att tiden för betalning av rehabiliteringspenning löpte ut, bestäms pensionen på de grunder enligt vilka den skulle ha bestämts om arbetsoförmågan hade börjat när tiden för utbetalning av rehabiliteringspenning började.

68 §

Inkomster som skall beaktas i pensionen

När den pensionsgrundande arbetsinkomsten bestäms skall lön eller annat vederlag som har betalats eller enligt överenskommelse skall betalas som ersättning för arbete beaktas. Ett sådant vederlag anses höra till den pensionsgrundande arbetsinkomsten också när det i stället för arbetsgivaren är ett konkursbo, en sådan myndighet enligt lönegarantilagen (866/1998) som sör-

jer för lönegarantin eller någon annan betalare (*ställföreträdande betalare*) som betalar ut det till den anställda.

Har vederlag för arbete avtalats att helt eller delvis gottgöras med

- 1) avgifter eller lösen från allmänheten eller
- 2) dagpenning som betalas av en sjukkasse enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) och som den anställda får i stället för lön som föreskrivits i lag eller i ett kollektivavtal eller annat avtal, räknas också denna inkomst med i den pensionsgrundande arbetsinkomsten; de avgifter som nämns i 1 punkten medräknas i enlighet med grunder som fastställts av ett medlemssamfund.

Såsom sådant vederlag för arbete som avses i 1 mom. betraktas dock bland annat inte

- 1) mötesarvoden,
- 2) personalförmån som erhållits från arbetsgivaren,
- 3) ränteförmån för lån som erhållits på grundval av anställningen,
- 4) förmån på grund av en anställningsbaserad rätt att teckna aktier eller andelar i samfundet till ett pris som är lägre än det gängse, om förmånen står till förfogande för en majoritet av de anställda,
- 5) en sådan förmån som uppstår genom användning av anställningsoption enligt 66 § inkomstskattelagen (1535/1992) eller en sådan anställningsbaserad prestation som bestäms utifrån en förändring i värdet på aktierna i ett bolag,
- 6) dagpenning eller annan kostnadsersättning för arbetsresa,
- 7) sådan lön för väntetid som avses i 2 kap. 14 § 1 mom. arbetsavtalslagen (55/2001),
- 8) ersättning som betalas för upphävande av anställning eller annat skadestånd,
- 9) sådana vinstremieandelar enligt personalfondslagen (814/1989) som har överförts till en personalfond eller lyfts i kontanter eller en fondandel som lyfts ur personalfonden, eller
- 10) andelar som enligt ett beslut av bolagsstämman betalas till en anställd i form av vinstutdelning eller kontant vinstpremie under förutsättning att kontanta vinstpremier betalas till hela personalen och syftet inte är att genom dem

ersätta det lönesystem som förutsätts i kollektivavtalet eller arbetsavtalet och att grunderna för bestämmandet av kontanta vinstpremier överensstämmer med 2 § 2 mom. personalfondslagen och att bolagets fria kapital är större än summan av den kontanta vinstpremie som fastställs vid bolagsstämman och av de dividender som betalas till aktieägarna.

I en sådan situation som avses i 3 mom. 10 punkten förutsätts dessutom att ett avtal som är förpliktande för arbetsgivaren inte har ingåtts om betalning av vinstpremier och att ägarna vid en bolagsstämma fattar ett bindande beslut om betalning av kontanta vinstpremier efter räkenskapsperiodens slut och att vinstpremierna betalas efter detta. En förutsättning är dessutom att ärendet behandlas i enlighet med lagen om samarbete inom företag (725/1978) eller på något annat motsvarande sätt.

När en anställd sänds utomlands från Finland för att arbeta eller när han eller hon anställs utomlands hos en finländsk arbetsgivare så att han eller hon kommer att omfattas av denna lag, är den pensionsgrundande arbetsinkomsten med avvikelse från vad som anges i 1—4 mom. sådan lön som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland. Om motsvarande arbete inte finns i Finland, betraktas som arbetsinkomst en lön som i övrigt kan anses motsvara nämnda arbete.

69 §

Avdrag för löntagarnas pensionsavgift

Då pensionen räknas ut avdras från arbetsinkomsterna under respektive år ett belopp som motsvarar det i 133 § avsedda procenttalet för löntagarnas pensionsavgift eller den förhöjda avgiften för 53 år fyllda.

När löntagarnas pensionsavgift dras av skall 7 a § lagen om pension för arbetstagare iakttas i tillämpliga delar. Motsvarande avdrag görs också från sådana arvoden som veterinärer får av andra än medlemssamfund och som enligt 14 § 1 mom. veterinärvårdslagen (685/1990) skall beaktas i pensionslönen.

För det år då en anställd fyller 53 år betraktas såsom procenttal för löntagarnas pensionsavgift

ett procenttal som är medeltalet av pensionsavgiftsprocenten enligt 1 mom., vägt med det antal månader som bestämts så som föreskrivs i 40 § 4 mom.

70 §

Pensionstillväxt för året för pensionsfallet

Har en anställd inkomster som omfattas av denna lag under minst tre kalenderår i följd före året för pensionsfallet och dessa uppgår till minst 6 000 euro under varje år, tillväxer pensionen för året för pensionsfallet på grundval av inkomsterna under året före året för pensionsfallet. Inkomsterna under förgående år multipliceras med antalet månader från ingången av året för pensionsfallet till utgången av månaden för pensionsfallet och divideras med 12.

Om inkomsterna under året före året för pensionsfallet likväl avviker mer än 10 procent från de genomsnittliga inkomsterna under de två föregående åren, tillämpas inte vad som föreskrivs i 1 mom. utan pensionen för året för pensionsfallet tillväxer på grundval av inkomster som omfattas av denna lag och som betalats före pensionsfallet.

71 §

Lönekoeficient

De inkomstgränser och penningbelopp som anges i denna lag samt inkomsten för vart och ett av de år för vilket pensionen räknas ut justeras med en koeficient om vilken föreskrivs i 7 b § lagen om pension för arbetstagare (*lönekoeficient*).

72 §

Åldersförhöjning

Invalidpension, delinvalidpension eller rehabiliteringsstöd höjs med den nedan nämnda koeficienten från ingången av det kalenderår före vilket pension eller rehabiliteringsstöd har betalats för sammanlagt fem hela kalenderår. Förhöjningen bestäms enligt den anställdes ålder vid

ingången av året för förhöjningen så att förhöjningsprocenten är 21 när den anställda är i åldern 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. När den anställdes ålder är över 55 år, görs ingen förhöjning.

Om en i 1 mom. avsedd engångsförhöjning inte ingick i förmånslåtarens pension eller om förmånslåtaren inte erhöll pension vid sin död, ökas förmånslåtarens invalidpension, som beaktas som grund för familjepension, med den engångsförhöjning som förmånslåtaren skulle ha fått om invalidpensionen hade fortsatt under den tid som avses i 1 mom. Engångsförhöjningen läggs till familjepensionen från början av det kalenderår före vilket förmånslåtarens invalidpension eller rehabiliteringsstöd skulle ha fortgått sammanlagt fem fulla kalenderår.

73 §

Livslängdskoefficient

Pensionsskyddet anpassas till förändringen i den förväntade medellivslängden efter 2009 genom att pensionen när ålderspensionen börjar, omvandlas med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket den anställda fyllde 62 år. Om ålderspensionen dock börjar före det år då 62 års ålder uppnås, omvandlas ålderspensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket pensionen började. Efterlevandepension omvandlas vid pensionsjämkningen med den livslängdskoefficient som fastställts för det ifrågavarande året.

När en invalidpension ändras till ålderspension vid 62 års ålder eller senare, justeras pensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år den anställda fyller 62 år. Om en invalidpension ändras till ålderspension före det år då 62 års ålder uppnås, justeras pensionen dock med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då pensionen ändras till ålderspension.

Som livslängdskoefficient används den koefficient som social- och hälsovårdsministeriet årligen fastställer med stöd av 7 h § lagen om pension för arbetstagare.

76 §

Samordning

Pension enligt denna lag samordnas genom att följande förmåner dras av från pensionen:

1) dagpenning eller olycksfallspension som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

2) sådan fortlöpande ersättning på grund av egen skada som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen (279/1959),

3) ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991),

4) ersättning för inkomstbortfall beviljad med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om trafikförsäkring (626/1991),

5) livränta beviljad med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948); och

6) dagpenning eller olycksfallspension beviljad med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990).

Om en anställd beviljas ålderspension enligt 13 § efter uppnådd 68 års ålder förrättas samordningen så att den motsvarar 68 års ålder.

Om en anställd har rätt till en i 1 mom. nämnd förmån betalas i pension enligt denna lag av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla i 4 mom. avsedda grundpensioner och de förmåner som nämns i 1 mom. en lika stor del som pensionen enligt denna lag utgör av samtliga grundpensioner.

De grundpensioner som avses i 3 mom. är de pensioner som anges i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare.

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. beaktas vid samordning av pensioner inte sådan på lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst grundad ersättning, som en anställd åtnjutit under minst tre års tid före pensionsfallet, till den del ersättningen inte överstiger en ersättning som motsvarar ersättningsnivån före pensionsfallet och inte heller på sådan ersättning grundad familjepension. Såsom nytt pensionsfall betraktas härvid inte att arbetslöshetspension förändras till invalidpension, delinvalidpen-

sion till arbetslöshetspension eller invalidpension till ålderspension, inte heller uppkomsten av rätt att erhålla familjepension efter pensionstagare. Likaså beaktas inte heller vid samordning av pensioner en sådan ersättning enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst som grundar sig på skada vilken uppkommit under krigen åren 1939—1945.

Vid samordningen beaktas även en förmån från en främmande stat som motsvarar en förmån som avses i 1 mom. Om den återstående tiden skall beaktas enligt två eller flera staters pensionslagstiftning när den anställdes pension bestäms, förhindras överlappande återstående tid genom att en sådan förmån från en främmande stat som motsvarar en förmån som avses i 4 mom. beaktas i den återstående tiden när det är fråga om en förmån som omfattas av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan förordningen om social trygghet, eller en överenskommelse om social trygghet som är förpliktande för Finland.

77 §

Ny samordning av pensioner

Samordning som avses i 76 § förrättas på nytt, om

1) beloppet av en pension som avses i denna lag förändras av annan orsak än på grund av i 78 § avsedd justering,

2) pensionstagaren beviljas i 76 § 1 mom. avsedd dagpenning, pension, ersättning eller livränta,

3) pensionstagaren beviljas i 76 § 6 mom. avsedd förmån som skall beaktas vid samordningen eller

4) beloppet av en förmån som nämns i 2 punkten förändras av annan orsak än på grund av en i 78 § avsedd justering eller om beloppet av en i 3 punkten nämnd förmån förändras av annan orsak än på grund av en åtgärd som är jämförbar med en i 78 § avsedd justering.

Dagpenning som avses i 1 mom. 2 punkten samordnas dock inte om dagpenningen har be-

viljats en person som erhåller delinvalidpension och om den grundar sig på olycksfall som inträffat medan delinvalidpensionen utbetalades.

Samordning förrättas inte på nytt om en förmån som avses i 1 mom. beviljas eller dess belopp förändras för kortare tid än för fyra månader räknat från att förmånen börjar utbetalas eller dess belopp förändras.

Samordning förrättas på nytt räknat från den tidpunkt då en förmån som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten beviljas eller dess belopp förändras eller då pensionsanstalten får kännedom om att en förmån som avses i 1 mom. 3 punkten beviljas eller förändras.

78 §

Indexjustering

Pensionen justeras kalenderårsvis så som föreskrivs i 9 § lagen om pension för arbetstagare.

84 §

Grund för familjepension

Grunden för familjepensionen är den ålderspension eller fulla invalidpension som förmånslåtarens fick vid sin död. I förmånslåtarens ålderspension beaktas härvid inte omvandling av pensionen enligt 73 §. Om förmånslåtarens fick arbetslöshetspension eller sådan invalidpension som avses i 39 § 1 mom. utan tillägg för pensionsdelen för återstående tid, läggs denna pensionsdel till den pension av förmånslåtarens som utgör grund för familjepensionen. Likaså läggs ny pension som förmånslåtarens tjänat in för tiden med pension till den pension efter förmånslåtarens som utgör grund för familjepensionen.

87 §

Samordning av familjepension

Vid samordning av familjepension iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 76 och 77 §. Om samordning förrättas på nytt, beaktas

vid tillämpningen av 76 § 1 mom. 2 och 3 punkten familjepension som motsvarar en sådan förmån som avses där.

88 §

Pensionsjämkning av efterlevandepension

Får den efterlevande maken inte pension som nämns i 1 mom., anses som den efterlevandes på inkomster grundade pension den pension som hade beviljats om den efterlevande maken den dag då förmånslåtarens avled eller den dag då ett i 2 mom. nämnt barn fyller 18 år hade blivit så arbetsförmögen att rätt till full invalidpension hade uppkommit. Detsamma gäller även motsvarande förmån från en främmande stat eller en internationell organisation. Om uppgifter inte fås om nämnda förmån, kan som nämnda på den efterlevandes förvärvsarbete grundade pension betraktas en sådan teoretisk pension som den efterlevande hade beviljats om försäkringstiden baserad på arbete i en främmande stat eller hos en internationell organisation hade varit tjänstgöring som omfattas av denna lag.

89 §

Pensionsjämningsgrund

Efterlevandepensionen minskas vid pensionsjämkningen, om den efterlevande makens i 88 § nämnda pensioner överstiger pensionsjämningsgrunden. Pensionsjämningsgrunden är 649,69 euro per månad, om förmånslåtarens enligt 84 § beräknade pension och pensionerna enligt arbetspensionslagarna tillsammans överstiger nämnda belopp. Pensionsjämningsgrunden utgörs av det sammanlagda beloppet av de nämnda pensionerna, om detta belopp överstiger 324,77 euro men inte 649,69 euro. I övriga fall är pensionsjämningsgrunden 324,77 euro.

92 §

Indexjustering av familjepension

101 §

Förhandsbeslut om pensionsrätt

Den kommunala pensionsanstalten kan meddela förhandsbeslut om

1) huruvida sökanden har en anställning som omfattas av denna lag eller huruvida han eller hon under en viss tidsperiod har haft en sådan anställning,

3) huruvida lön eller annat vederlag som betalas till den anställda är sådan arbetsinkomst enligt 68 § som ökar pensionen.

Pensionsanstalten skall på ansökan av det medlemssamfund som saken gäller meddela beslut om huruvida lön eller annat vederlag som betalas till en anställd är sådan arbetsinkomst enligt 68 § som ökar pensionen och som omfattas av denna lag.

102 §

Förhandsbeslut om delinvalidpension och om rätt till yrkesinriktad rehabilitering

En anställd har rätt att få förhandsbeslut om huruvida han eller hon uppfyller förutsättningarna för erhållande av

- 1) delinvalidpension eller
- 2) yrkesinriktad rehabilitering.

Ett förhandsbeslut som avses i 1 mom. 1 punkten är bindande för pensionsanstalten, om en pensionsansökan som grundar sig på beslutet inlämnas inom nio månader eller en av medlemsamfundet och den anställda avtalad längre tid efter det beslutet vunnit laga kraft. Ett förhandsbeslut som avses i 1 mom. 2 punkten är bindande för pensionsanstalten, om en rehabiliteringsplan som godkänns av pensionsanstalten lämnas in till pensionsanstalten inom nio månader efter det beslutet vunnit laga kraft.

103 §

Den sista pensionsanstaltens uppgifter

Om en anställd har omfattats av pensions-skydd såväl enligt denna lag som enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därefter senast hade en sådan anställning som omfattats av denna lag, skall den kommunala pensionsanstalten (*sista pensionsanstalt*)

Om för den anställda vid tidpunkten för pensionsfallet eller därefter senast hade ordnats pensionsskydd i en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionsskyddet enligt denna lag.

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten och om den anställdes månatliga pension från en i 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare avsedd pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 3 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall den kommunala pensionsanstalten före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om den kommunala pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn vad som i 103 § 1 mom. bestäms om sista pensionsanstalt.

109 §

När utbetalningen av annan pension än invalidpension börjar

Utbetalning av ålderspension, deltidspension och arbetslöshetspension börjar vid ingången av den kalendermånad som följer på det att rätten till erhållande av pension har uppstått.

Om den anställda har fått det intyg av Arbetskraftsbyrån som avses i 36 § 1 mom. 3 punkten senare än en månad efter utfärdandet av det intyg över arbetslöshetsdagpenning som avses i 36 § 1 mom. 2 punkten, börjar arbetslöshetspensionen löpa vid ingången av den kalendermånad som följer efter det att intyget från Arbetskraftsbyrån utfärdades.

110 §

Retroaktiv betalning och preskription av pensionsfordran

Familjepension kan betalas retroaktivt för ett år innan ansökan gjordes och arbetslöshetspension eller deltidspension för sex månader innan ansökan gjordes. Av giltigt skäl kan familjepension samt arbetslöshets- och deltidspension även betalas retroaktivt för längre tid.

112 §

När utbetalningen av full invalidpension börjar

Full invalidpension betalas, om inte något annat bestäms nedan i denna paragraf, tidigast från ingången av den kalendermånad som följer närmast på den i 27 § sjukförsäkringslagen avsedda primärtiden för dagpenning, dvs. de 150 första betalningsdagarna och de därpå följande, i nämnda paragraf närmare angivna fem eller fyra fulla kalendermånaderna. Om den anställda har fyllt 63 år innan den i 27 § sjukförsäkringslagen avsedda primärtiden löper ut, räknas pensionen som invalidpension, men beviljas som ålderspension från ingången av månaden efter den då den anställda fyllde 63 år.

115 §

Engångsbetalning

Den kommunala pensionsanstalten kan betala ut ålderspension och full invalidpension som ett engångsbelopp, om pensionsbeloppet före samordning enligt 76 och 77 § understiger 12,72 euro i månaden. Om pensionsanstalten betalar invalidpension som ett engångsbelopp, betalar den samtidigt också ålderspension som beviljas efter invalidpensionen som ett engångsbelopp. Som ett engångsbelopp kan pensionsanstalten likaså betala ut en familjepension och en pension som med stöd av förordningen om social trygghet betalas från Finland till ett barn i form av skillnaden mellan de förmåner som barnet skulle ha rätt till från Finland och de förmåner som barnets bosättningsland har beviljat, om beloppet understiger 12,72 euro. Engångsbeloppet beräknas enligt grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet och som avses i 19 b § 5 mom. lagen om pension för arbetstagarer.

123 §

Begränsad skyldighet att betala dröjsmålsförhöjning

Pensionsförhöjning betalas inte om förhöjningen understiger 5,39 euro.

125 §

Betalning av pension till sjukförsäkringsfonden

Beviljas full invalidpension retroaktivt enligt 112 § 1 mom. för samma tid för vilken dagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats, skall pensionen betalas till sjukförsäkringsfonden till den del den motsvarar dagpenning enligt sjukförsäkringslagen som betalats för samma tid.

126 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan

Har en pensionstagare fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för den tid för vilken han eller hon beviljas pension retroaktivt, skall den kommunala pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan till den del pensionen motsvarar beloppet av arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsstöd eller förtjänststöd.

Har en pensionstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetalad pension enligt 45 § 2 mom. folkpensionslagen för den tid, för vilken han eller hon på grund av besvär som avses i 153 § beviljas pension retroaktivt, skall pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av pension som Folkpensionsanstalten utbetalat till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om pensionsanstalten på grund av besvär som avses i 153 § fortsätter utbetalningen av det beviljade rehabiliteringsstödet retroaktivt eller om pensionstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för den tid, för vilken den kommunala pensionsanstalten i enlighet med 162 § rättar ett tidigare beslut eller annars justerar beloppet av beviljad pension eller efter ett beslut om rättelse beviljar förlängning av rehabiliteringsstödet retroaktivt.

Beviljas en person ålderspension retroaktivt för samma tid för vilken han eller hon har fått dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden till den del den motsvarar beloppet av den dagpenning som betalats för samma tid.

133 §

Löntagarnas pensionsavgift

Anställda som omfattas av denna lag är skyldiga att betala pensionsavgift.

Pensionsavgiften utgör en sådan andel av de i 68 § avsedda inkomster som skall beaktas i pensionen och som motsvarar pensionsavgiftsprocentsatsen enligt 12 b § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare .

140 §

Byrån

En eller flera legitimerade läkare skall i pensionsanstalten delta i beredningen av ärenden som gäller arbetsoförmåga eller rehabilitering samt av andra ärenden som innehåller medicinska frågor. Läkaren kan anteckna sin ståndpunkt i handlingarna utan att följa vad som i 23 § lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) bestäms om formkraven för rättsmedicinska intyg och utlåtanden.

145 §

Pensionssökandens och pensionstagarens skyldighet att lämna uppgifter

Den som får invalidpension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om han eller hon återfår sin arbetsförmåga, börjar förvärvsarbete eller om rehabiliteringen avbryts.

146 §

Medlemssamfunds skyldighet att lämna uppgifter

Utöver det som bestäms i 1 mom. är medlemssamfunden skyldiga att på begäran lämna pensionsanstalten och en besvärinstans som avses i denna lag alla de uppgifter om en anställds arbe-

te och förhållanden i arbetet samt övriga motsvarande uppgifter som kan erhållas av medlemsamfunden, som är nödvändiga för ordnandet av pensionsskyddet och för avgörandet av ett anhängigt pensionsärende eller i övrigt är nödvändiga vid fullgörandet av åligganden enligt denna lag.

148 §

Pensionsanstaltens rätt att lämna uppgifter

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har den kommunala pensionsanstalten rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande:

7) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse som sköter tilläggspensionsskyddet får, för den löpande skötseln av en icke formbunden pensionsförsäkring som avses i 9 § och som ett medlemssamfund ordnar eller för annat pensionsskydd som en privat arbetsgivare ordnar än frivilligt gruppstilläggspensionsskydd som avses i 11 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare, i fråga om anställda utlämnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt,

8) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse får, för ingående av avtal om villkoren för en ny icke formbunden pensionsförsäkring eller ett nytt gruppstilläggspensionsskydd, i fråga om anställda utlämnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt, om tilläggspensionsskyddet avslutas på ett medlemssamfunds eller en privat arbetsgivares initiativ och ersätts med motsvarande nytt tilläggspensionsskydd; den som ger den

nya tilläggspensionsförsäkringen skall härvid förete pensionsanstalten utredning om att det nya tilläggspensionsskyddet innebär att ett tidigare tilläggspensionsskydd ersätts med ett nytt, samt

9) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse får, för fastställande av tilläggspensionsskyddet och kostnaderna för det, i fråga om anställda utlämnas uppgifter om tjänste- och arbetsavtalsförhållanden, förtroendeuppdrag, uppdragsavtal och avtal enligt 3 § 2 mom. 1 och 2 punkten, pensionsrätt, ålders- och könsfördelning och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt, för fastställande av tilläggspensionsskyddets slutliga innehåll, i fråga om anställda namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt; en förutsättning för att specificerade personuppgifter skall få lämnas ut är dock att livförsäkringsbolaget, pensionskassan eller pensionsstiftelsen har sett till att de som omfattas av tilläggspensionsarrangemanget, efter att försäkringsavtalet eller pensionsarrangemanget godkänts, på ett lämpligt sätt har informerats om livförsäkringsbolagets, pensionskassans eller pensionsstiftelsens möjlighet att få de nödvändiga uppgifterna och att personen i fråga inte uttryckligen har av sagt sig tilläggspensionsarrangemanget eller förbjudit utlämnandet av uppgifterna.

154 §

Kommunernas pensionsnämnd

Statsrådet förordnar på framställning av inrikesministeriet kommunernas pensionsnämnds ordförande och vice ordförande samt övriga medlemmar för högst fem kalenderår i sänder. Om någon plats blir ledig under mandatperioden, förordnas en efterträdare för återstoden av perioden. I övrigt gäller om deras rätt att kvarstå i uppdraget vad som bestäms om innehavare av domartjänst. Medlemmarna av pensionsnämnden

den handlar under domaransvar. En medlem som inte tidigare har avlagt domared eller avgett motsvarande försäkran skall göra det inför pensionsnämnden innan han eller hon tillträder uppdraget.

167 §

Rätt att överföra pension

Anställda har rätt att överföra sin pensionsrätt enligt denna lag till Europeiska gemenskaperna så som bestäms i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999). Till den del lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem innehåller bestämmelser som avviker från bestämmelserna i denna lag, tillämpas bestämmelserna i den förstnämnda lagen på pensionsrätt som överförs till Europeiska gemenskaperna och som återförs därifrån.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2. Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar efter att lagen trätt i kraft. På sådan invalid-, arbetslöshets-, deltids- och familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar 2005 tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande. Om den anställda likväl har fyllt 63 år innan han eller hon blir arbetsoförmögen under 2005, räknas pensionen som invalidpension enligt de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande, men beviljas som ålderspension från ingången av månaden efter den då pensionsansökan gjordes eller av särskilda skäl tidigare, dock tidigast från ingången av månaden efter den då arbetsoförmågan började. Om den anställda likväl fyller 63 år innan den i 27 § sjukförsäkringslagen avsedda primärtiden löper ut, räknas pensionen som invalidpension enligt de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraft-

trädande, men beviljas som ålderspension från ingången av månaden efter den då den anställdes fyllde 63 år, dock tidigast från ingången av månaden efter den då arbetsförmågan började 2005. På ålderspension tillämpas inte i en sådan situation som avses i de två föregående meningarna vad som föreskrivs om omvandling av ålderspension nedan i 17 mom.

3. Avgår en anställd 2005 med ålderspension eller förtida ålderspension från en anställning som är i kraft den 31 december 2004, beräknas inkomsterna för 2005 utan hinder av 70 § i denna lag så som anges nedan i 5 mom. på basis av pensionslönen för den anställning som avslutades vid utgången av 2004 när pensionen bestäms. Pensionslönen omvandlas med lönekoeficienten enligt 71 § i denna lag så att den motsvarar 2005 års nivå och multipliceras med antalet månader från den 1 januari 2005 fram till utgången av månaden för pensionsfallet. Om den anställdes pensionsfall inträffar 2006, jämförs 2005 års inkomster vid en jämförelse enligt 70 § 2 mom. i denna lag med pensionslönen för en anställning som avslutades vid utgången av 2004. På motsvarande sätt jämförs i pensionsfall som inträffar under 2007 inkomsterna under 2006 med inkomsterna under 2005 och med ovan nämnda pensionslön.

4. Lagens 5 § 1 punkt tillämpas så att pensionsskyddet för anställda under 18 år upphör den 1 januari 2005. För en anställning under vilken en anställd har fått pension enligt 5 § 3 punkten lagen om kommunala pensioner, sådant det lydde vid denna lags ikraftträdande, intjänas pension från denna lags ikraftträdande.

5. Anställningar och förtroendeuppdrag som fortgår vid denna lags ikraftträdande avslutas den 31 december 2004 och den pensionsrätt som intjänats för en anställning räknas ut enligt de bestämmelser som gällde när denna lag träder i kraft, dock så att även inkomsterna för 2004 beaktas när pensionslönen bestäms. Likaså beräknas den pensionsrätt som intjänats på grundval av förmåner som berättigar till arbetspensions-tillägg enligt 50 § lagen om kommunala pensioner, sådan den lydde vid denna lags ikraftträdan-

de, i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

6. När en anställning avslutas så som avses i 5 mom. ovan kan pensionslönen för anställningen på den anställdes eller förmånstagarens ansökan eller på initiativ av den kommunala pensionsanstalten justeras på det sätt som avses i 73 § i lagen om kommunala pensioner, sådant detta lagrum lydde vid denna lags ikraftträdande. Pensionslönen kan dock justeras om den av exceptionella orsaker eller av någon annan jämförbar orsak har sjunkit och dess inverkan på pensionslönen är minst 7,5 procent. En justering som görs av exceptionella orsaker i enlighet med 73 § i lagen om kommunala pensioner, sådant detta lagrum lydde vid denna lags ikraftträdande, kan också göras i tidigare avslutade anställningar. I det fallet skall den exceptionella orsakens inverkan vara lika stor som i nämnda paragraf och den skall jämföras med det totala pensionsskydd som intjänats före utgången av 2004. Om anställningen upphört före 1996, kan justering enligt prövning göras i enlighet med de då gällande bestämmelserna om justering av pensionslön enligt prövning i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga, som nämns i 2 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om kommunala pensioner (550/2003).

7. Summan av pension som beräknats så som anges i 5 mom. ovan samt grundskyddsensliga pensioner som den anställdes före den 31 december 2004 har tjänat in för tidigare avslutade anställningar och förtroendeuppdrag i enlighet med lagen om kommunala pensioner och lagen om införande av lagen om kommunala pensioner, förhöjd till 2004 års nivå, samordnas i enlighet med 76 § i lagen om kommunala pensioner, sådant detta lagrum lydde vid denna lags ikraftträdande, med andra pensioner som den anställdes på basis av lagar och pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare tjänat in före utgången av 2004. På samordningen tillämpas i tillämpliga delar 8 § i lagen om pension för arbetstagare, sådant detta lagrum lydde före den 1 januari 2005. Samordningsgränsen fastställs med ett procenttal som utgör samma relativa andel av 60 procent som ti-

den från det att den anställda fyller 23 år till utgången av 2004 utgör av 40 år. Procenttalet räknas ut med två hundradelars noggrannhet. När pension beviljas höjs den samordnade pensionen med lönekoeficienten enligt 71 § i denna lag från 2004 års nivå så att den motsvarar begynnelsestidpunkten för pensionen.

8. Får en anställd när denna lag träder i kraft sådan ålderspension som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten lagen om pension för arbetstagare, görs dock inte samordningen enligt 7 mom. ovan.

9. När pensioner för anställda som enligt 9 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner har valt en lägre yrkesbaserad pensionsålder och vidhåller sitt val ända fram till pensionsfallet samt anställda som enligt 12 § i denna lag har rätt till pension före 63 års ålder samordnas i enlighet med 7 mom. ovan, läggs till det procenttal som bestäms och som används som samordningsgräns 1/8 procentenheter för varje hel månad som pensionsåldern understiger 63 år. Procenttalet kan dock vara högst 60.

10. Den enligt 7 mom. ovan angivna samordningsgränsen för en 1940—1944 född anställd som inte har rätt till tilläggspension enligt 19 och 20 mom. nedan höjs så att till samordningsgränsen för en 1940 född anställd läggs 5 procentenheter och så att tilläggsbeloppet minskar för varje födelseår med en procentenhet så att förhöjningen inte mera görs för en anställd som är född 1945.

11. Från pension enligt lagen om kommunala pensioner avdras samma relativa andel av summan av alla pensioner som överskrider samordningsgränsen enligt 7, 9 och 10 mom. ovan som pension enligt lagen om kommunala pensioner som skall beaktas vid samordningen utgör av summan av pensioner enligt de vid samordningen beaktade lagar och pensionsstadgar som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten lagen om pension för arbetstagare, med undantag för pensioner som tjänats in enligt militärpensionssystemet i lagen om statens pensioner.

12. Före samordning enligt 7 mom. ovan begränsas pension som tjänats in enligt lagen om kommunala pensioner och lagen om införande

av lagen om kommunala pensioner så som föreskrivs i 75 § lagen om kommunala pensioner, sådan den lydde vid denna lags ikraftträdande, dock så att i stället för 60 procent används de procenttal som avses i 7, 9 och 10 mom. ovan.

13. Har en anställd rätt till pension enligt lagen om kommunala pensioner enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft och efter denna lags ikraftträdande beviljas pension som tjänats in på grundval av en arbetspensionslag men som inte samordnats enligt 8 § lagen om pension för arbetstagare, sådant detta lagrum lyder före den 1 januari 2005, eller ändras beloppet av en sådan pension, samordnas ovan nämnda pension enligt lagen om kommunala pensioner så som föreskrivs i 76 § i lagen om kommunala pensioner, sådant detta lagrum lydde vid denna lags ikraftträdande, dock så att från pensionen enligt lagen om kommunala pensioner avdras samma relativa andel av den del som överskrider samordningsgränsen som pension enligt lagen om kommunala pensioner utgör av summan av de pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare. Vid ovan nämnda samordning beaktas dock inte pension som har tjänats in efter den 31 december 2004.

14. Vad som föreskrivs i 13 mom. ovan tillämpas också när familjepension beviljas efter en sådan förmånslåtare, vars pension har bestäms i enlighet med de bestämmelser som gäller innan denna lag träder i kraft. Familjepensionen samordnas så som föreskrivs i 87 § i lagen om kommunala pensioner, sådant detta lagrum lydde vid denna lags ikraftträdande, dock så att från pensionen enligt lagen om kommunala pensioner avdras samma relativa andel av den del som överskrider samordningsgränsen som familjepension enligt lagen om kommunala pensioner utgör av summan av de pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare. När familjepension beviljas efter en förmånslåtare, vars pension har bestäms i enlighet med denna lag, är grunden för familjepensionen fram till utgången av 2004 förmånslåtarens pension som samordnats i enlighet med 7, 9 och 10 mom. ovan.

15. Är skillnaden mellan summan av pensioner som tjänats in före utgången av 2004 och samordnats enligt de bestämmelser som gäller innan denna lag träder i kraft samt summan av pensioner som samordnats i enlighet med 7, 9 och 10 mom. ovan och i enlighet med de motsvarande bestämmelser som nämns i 8 § 4 mom. 4, 5 och 7—9 punkten lagen om pension för arbetstagare och andra arbetspensioner som beaktats vid samordningen större än pension som den anställde efter denna lags ikraftträdande har tjänat in på grundval av arbetspensionslagarna, läggs när pension beviljas till pensionen det belopp med vilket ovan nämnda skillnad överstiger summan av de pensioner som intjänats efter denna lags ikraftträdande. Om också sådan pension som avses i 8 § 4 mom. 4, 5 och 7—9 punkten lagen om pension för arbetstagare har beaktats vid samordningen, utgör tillägget till pension enligt lagen om kommunala pensioner samma relativa andel av tilläggets totalbelopp, beräknat på ovan nämnt sätt, som pension enligt lagen om kommunala pensioner utgör av den samordnade summan av dessa pensioner. Om pension beviljas omvandlad i enlighet med 17 mom. nedan, används när tillägget till pensionen bestäms i stället för de pensioner som tjänats in före utgången av 2004 pensionsbelopp som i enlighet med 17 mom. nedan eller i någon annan pensionslag för den offentliga sektorn omvandlats så att de motsvarar 63 års ålder.

16. Avgår en anställd med ålderspension före uppnådd 63 års ålder och pension enligt 8 § 4 mom. 1, 2 och 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare har samordnats med hans eller hennes pension, ökas den anställdes pension enligt denna lag, till dess att den anställda får rätt till sådan pension som avses i nämnda lagrum, dock högst tills den anställda fyller 63 år, med det belopp med vilket samordningen av nämnda pensioner har minskat beloppet av pensionen enligt lagen om kommunala pensioner.

17. Har en före 1960 född anställd inlett pensionsberättigande tjänstgöring som omfattas av lagen om kommunala pensioner och lagen om införande av lagen om kommunala pensioner

före den 1 januari 1993 och pensionstillväxten är 1/6 procent per månad och han eller hon i enlighet med 11 § 1 mom. i denna lag går i ålderspension efter uppnådd 63 års ålder eller, i enlighet med 13 § 3 mom. i denna lag, efter uppnådd 62 års ålder, men innan han eller hon fyllt 65 år eller uppnår den personliga ålderspensionsålder under 65 år som bestämts enligt tidigare gällande bestämmelser och som är gällande enligt 7 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner eller den yrkesbaserade pensionsåldern enligt 9 § i sistnämnda lag, omvandlas den grundpension som intjänats före den 1 januari 1995 så att den motsvarar 63 års ålder genom att den divideras med omvandlingskoefficienten 1,106. Omvandlingen av pensionen görs före pensionssamordning enligt 7, 9 och 10 mom. ovan och begränsning enligt 12 mom. ovan. Pensionen omvandlas inte, om pensionen beviljas med stöd av 36 § 4 mom. i denna lag.

18. Har en före 1960 född anställd bevarat rätten till en pensionsålder under 65 år i enlighet med 12 § i denna lag, tillämpas inte det som föreskrivs i 17 mom. ovan på hans eller hennes pensionsskydd enligt denna lag.

19. En anställd vars pension intjänats med 11/60 procent per månad för tiden före den 1 januari 1995 har för sina pensionsberättigande anställningar under denna tid rätt till en tilläggs-pensionsandel enligt 3 § 3 mom. i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga, som nämns i 2 § 2 mom. lagen om införande av lagen om kommunala pensioner. En förutsättning för erhållande av tilläggs-pensionsandel är att en anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner är fortlöpande på det sätt som avses i 26 mom. nedan fram till den personliga ålderspensionsålder som avses i 17 mom. ovan eller tills arbetsförmåga börjar. Om pension som intjänats före 2005 till följd av samordning eller begränsning enligt 7, 9, 10 och 12 mom. ovan har minskats, kan tilläggs-pensionsandelen dock utgöra högst en sådan procentandel av samordningsgrunden som anges av skillnaden mellan den maximiprocent som bestämts i enlighet med 12 § 3 och 4 mom. i ovan nämnda pensionsstadga samt 60 procent. Vad som föreskrivs i föregå-

ende mening tillämpas inte om rätt till tilläggs-pensionsandel föreligger på grundval av 20 mom. 1 punkten nedan.

20. Rätt till tilläggs-pensionsandel enligt 19 mom. ovan för tiden före den 1 januari 2005 föreligger också för en anställd

1) som har rätt till sådan pension som nämns i 12 § i denna lag eller

2) som har övergått till tjänstgöring som omfattas av lagen om statens pensioner i samband med att en verksamhet i ett medlemssamfund förstatligats eller har övergått från anställning hos ett medlemssamfund till förskoleundervisningsuppgifter enligt lagen om grundläggande undervisning (628/1998) i ny anställning hos samma eller ett annat medlemssamfund och anställningen i medlemssamfundet fram till övergången uppfyller förutsättningarna i 1 c § i den kommunala pensionsanstalts pensionsstadga, som nämns i 2 § 2 mom. lagen om införande av lagen om kommunala pensioner, och den tjänstgöring som omfattas av lagen om statens pensioner omedelbart fortgår efter övergången så som anges i 1 § 4 mom. lagen om statens pensioner fram till den personliga ålderspensionsålder som anges i 17 mom. ovan eller den anställde under fortlöpande anställning före denne blir arbetsoförmögen så som föreskrivs i lagen om kommunala pensioner.

21. Om en anställd som bibehållit tilläggs-pensionsskydd enligt 19 och 20 mom. ovan blir arbetsoförmögen innan han eller hon uppnår den personliga pensionsålder som berättigar till pension enligt tilläggs-pensionsskyddet men efter uppnådd 63 års ålder, beviljas den anställde ålderspension. På ålderspension tillämpas inte vad som föreskrivs i 17 mom. ovan om omvandling av ålderspension. Ålderspension beviljas från ingången av kalendermånaden efter den då ansökan gjordes eller av särskilda skäl tidigare, dock tidigast från ingången av månaden efter den då arbetsoförmågan började.

22. Om pensionstiden när pensionen bestäms för en anställd som valt sådan yrkesbaserad pensionsålder som avses i 9 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner har höjts med 10 eller 20 procent och pensionen inte har mins-

kats till följd av samordning eller begränsning enligt 7, 9, 10 eller 12 mom. ovan, kan tilläggs-pensionsandelen tillsammans med de pensioner som beaktats vid samordningen vara högst lika stor som samordningsgränsen förhöjd med tilläggs-pensionsandelens maximibelopp enligt 19 mom. ovan.

23. Utan hinder av lagen om införande av lagen om kommunala pensioner beaktas såsom till pension berättigande tjänstgöringstid tjänstgöring i ett medlemssamfund som omfattas av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden före den 1 januari 1993 endast i ålderspensionen för en i 9 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner avsedd anställd som har valt en yrkesbaserad pensionsålder och vidhåller sitt val ända fram till pensionsfallet, förutsatt att den valda yrkesbaserade pensionsåldern är under 63 år och att han eller hon går i ålderspension vid en lägre pensionsålder än 63 år. Pension som i enlighet med lagen om införande av lagen om kommunala pensioner har intjänats för sådan tjänstgöring i ett medlems-samfund som omfattas av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och som räknats såsom pensionstid avdras från pension enligt lagen om kommunala pensioner från ingången av kalendermånaden efter den då den anställde fyller 63 år eller om han eller hon före det får rätt till en annan pension, i vilken nämnda tjänstgöringstider har beaktats.

24. När en anställning vid utgången av 2004 avslutas för en person som har överförs från statlig tjänstgöring eller tjänstgöring, i vilken pensionsskyddet bestämdes på basis av lagen om statens pensioner, lagen om reglering av personalens ställning vid statssjukhus, som övergår till kommunalförbund för centralsjukhusdistrikt (320/1965), lagen om reglering i vissa fall av personalens ställning vid sjukvårdsanstalter (777/1966), lagen om reglering av personalens ställning vid privat sjukvårds- och annan vårdanstalt, då anstalten övergår i kommuns eller kommunalförbunds ägo (417/1968), lagen om överlåtelse av Etelä-Hämeen keskusammattikoulu benämnda centralyrkesskola till kommunalförbundet Hämeenlinnan seudun ammatti-

koulun kuntain-liitto (18/1972), lagen angående införande av folkhälsolagen (67/1972), lagen om reglering av personalens ställning vid privat institution, då institutionens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund (988/1975), lagen om reglering av personalens ställning vid statlig vårdanstalt då skötseln av anstaltens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund (1060/1975), lagen om reglering av personalens ställning vid folkhälsoinstitutets regionalinstitut då skötseln av dess uppgifter övertas av kommun eller kommunalförbund (1142/1983) eller lagen om ordnande av personalens ställning efter överlåtelsen av Barnmorskeinstitutets sjukhus till Helsingfors stad för att användas för en del av funktionerna vid Helsingfors stads hälsovårdscentral (1057/1985), räknas såsom pensionstid som berättigar till pension enligt lagen om kommunala pensioner även tjänstgöring som omfattas av lagen om statens pensioner, om en övergångsförmån enligt ovan nämnda lagar var gällande för personen den 31 januari 2004.

25. För en anställd som har överförs från ett kommunalt till ett statligt anställningsförhållande på grundval av lagen om överföring av magistraterna, ordningsrätterna och städernas exekutionsverk till staten (344/1976), lagen om indragning av stadshäktena (346/1976), lagen om överföring av rådstuvurätterna och städernas åklagarväsen till staten (353/1976) eller lagen angående ändring av lagen om ändring av polislagen (51/1977), och om den anställda med stöd av ovan nämnda lagar hade valt pensionskydd enligt lagen om kommunala pensioner och detta val är i kraft vid utgången av 2004, kvarstår rätten till pension enligt lagen om kommunala pensioner, om hans eller hennes statliga tjänstgöring enligt 1 § 4 mom. lagen om statens pensioner fortgår oavbrutet fram till pensionsfallet.

26. En sådan anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner anses fortlöpande, om anställningen innan denna lag träder i kraft uppfyller villkoren för fortlöpande anställning i de bestämmelser som nämns i 7 § lagen om införande av lagen om kommunala pensio-

ner och om den anställda efter denna lags ikraftträdande har minst 6 000 euro i arbetsinkomster som omfattas av lagen om kommunala pensioner under varje kalenderår före året för pensionsfallet. Beloppet motsvarar 2004 värdet ett (1,000) på den lönekoeficient som avses i 7 b § lagen om pension för arbetstagare och justeras årligen. Om nämnda inkomstkrav inte uppfylls under alla år, är förutsättningen att den kommunala anställningen har varit fortlöpande fram till pensionsfallet så att när en kommunal anställning upphör börjar följande kommunala anställning dagen efter den då anställningen upphörde.

27. Utan hinder av 11 § i denna lag har en i 9 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner avsedd anställd som valt yrkesbaserad pensionsålder rätt att sedan han eller hon uppnått den valda pensionsåldern gå i ålderspension före 63 års ålder. Förutsättningen är att den anställdes tjänstgöring som omfattas av lagen om kommunala pensioner är fortlöpande enligt 26 mom. ovan fram till pensionsfallet eller, om den anställda i samband med förstatligandet av en verksamhet har överförs från anställningen hos ett medlemssamfund till statlig anställning, att den statliga tjänstgöringen fortgår oavbrutet så som anges i 1 § 4 mom. lagen om statens pensioner fram till pensionsfallet och att tjänstgöringen i medlemssamfundet eller inom staten har upphört.

28. För en anställd som vid denna lags ikraftträdande har rätt till förtida ålderspension kvarstår utan hinder av 13 § 1 mom. i denna lag rätten till förtida ålderspension innan han eller hon fyller 62 år. Om en anställd går i förtida ålderspension under fortgående tjänstgöring som omfattas av lagen om kommunala pensioner och han eller hon har bibehållen rätt till sådan tilläggspensionsandel som avses i 19 mom. ovan, minskas pensionen med 0,4 procent för varje månad som pensionen tidigare läggs innan den anställda uppnår sin personliga ålderspensionsålder enligt 17 mom. ovan eller pensionsåldern enligt något annat offentligt system som avses i 20 mom. ovan. Har den anställda inte rätt till tilläggspensionsandel, räknas tidigareläggningen från 65 års pensionsålder. För en anställd som har fyllt

62 år när han eller hon går i förtida ålderspension beräknas den förtida ålderspensionen också på pension som enligt vad som anges i 5 mom. ovan intjänats före utgången av 2004 och omvandlats i enlighet med 17 mom. ovan samt på pension som intjänats senare så att förtidsminskningen är 0,6 procent för varje månad som den anställda tidigare lägger sin ålderspension innan han eller hon fyller 63 år. Den anställda har då rätt till den större av de pensioner som räknats ut på detta sätt.

29. Utan hinder av vad som bestäms i 13 § 1 mom. i denna lag har en 1940 — 1959 född anställd rätt till förtida ålderspension tidigast från ingången av månaden efter den under vilken han eller hon uppnår en ålder som är tre år lägre än hans eller hennes personliga ålderspensionsålder enligt 17 mom. ovan. Förtida ålderspension beräknas så som anges i 5 mom. ovan på grundval av pension som intjänats fram till utgången av 2004 och omvandlats i enlighet med 17 mom. ovan samt pension som intjänats därefter så att förtidsminskningen är 0,6 procent för varje månad som den anställda tidigare lägger sin ålderspension före 63 års ålder. Utan hinder av 9 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner kan en anställd som valt yrkesbaserad pensionsålder gå i förtida ålderspension enligt 13 § i denna lag.

30. Den rätt som före 1947 födda anställda har till pension för tiden med deltidspension bestäms i enlighet med 8 § 1 mom. lagen om införande av lagen om kommunala pensioner. Lika så bestäms pension för tiden med deltidspension för sådana i nämnda bestämmelse avsedda anställda som är födda åren 1947—1951 och för vilka deltidspensionen uppfyller villkoren i nämnda bestämmelse.

31. Utan hinder av 9 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner har en anställd som har haft sådan rätt att välja yrkesbaserad pensionsålder som avses i nämnda paragraf och som har utnyttjat denna valmöjlighet rätt till deltidspension tidigast från denna lags ikraftträdande. En förutsättning är då att den anställda uppfyller villkoren för erhållande av deltidspension enligt 14 § 1 mom. lagen om kommunala pen-

sioner. Ifall den anställdes deltidspension börjar löpa innan han eller hon uppnått den valda yrkesbaserade pensionsåldern, förfaller den valda åldern och såsom den anställdes till tilläggspensionsandel enligt 19 mom. ovan berättigande ålderspensionsålder betraktas den pensionsålder som skulle ha bestämts för den anställda, om han eller hon inte hade valt yrkesbaserad pensionsålder.

32. Har invalid- eller arbetslöshetspension bestämts enligt de bestämmelser som gäller innan denna lag träder i kraft, intjänas utan hinder av 2 mom. ovan för inkomster under tiden med pension ny pension i enlighet med 40 § 1 mom. 1 punkten i denna lag från denna lags ikraftträdande och pension som intjänats på detta sätt beviljas när invalidpensionen eller arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension vid 65 års ålder eller, om den anställda vid pensioneringen hade rätt till en lägre pensionsålder, vid denna pensionsålder så som föreskrivs i 32 § i denna lag. Vad som i 28 § 2 och 3 mom. och 29 § 2 mom. i denna lag föreskrivs om rätt till invalidpension och om justering och indragning av invalidpension eller avbrytande av utbetalningen av pensionen tillämpas också på invalidpension, i fråga om vilken pensionsfallet inträffat före denna lags ikraftträdande.

33. Utan hinder av vad som bestäms i denna lag har en före 1944 född anställd rätt till individuell förtidspension enligt 33 och 102 § lagen om kommunala pensioner, sådana de lydde vid denna lags ikraftträdande, dock så att han eller hon beviljas ålderspension vid uppnådd 63 års ålder. Motsvarande rätt föreligger för 1944—1947 födda anställda som har bibehållit sin rätt till individuell förtidspension på grundval av de tidigare gällande bestämmelser som nämns i 7 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner. För personer födda 1947 är den nedre åldersgränsen för individuell förtidspension 59 år. Rätten till återstående tid, som utgör förutsättningen för individuell förtidspension, bestäms enligt 53—58 § lagen om kommunala pensioner, sådana de lydde vid denna lags ikraftträdande. När pensionen räknas ut iakttas dock bestämmelserna om invalidpension i 53 och 54 §

i denna lag. På individuell förtidspension tillämpas alltså 31 § 1 mom. samt 34 och 35 § lagen om kommunala pensioner, sådana de lydte vid denna lags ikraftträdande. Individuell förtidspension ändras till ålderspension vid 63 års ålder. Härvid tillämpas dock inte 73 § i denna lag på ålderspensionen.

34. Utan hinder av vad som bestäms i denna lag tillämpas 3 § 1 mom. och 12 c § i den ovan i 19 mom. nämnda kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga, sådana dessa bestämmelser lydte vid denna lags ikraftträdande, på en sådan före 1943 född person som avses i 3 § 3 mom. i ikraftträdandebestämmelserna för de ändringar som den 30 november 1995 godkändes i pensionsstadgan. På en ovan nämnd person och på en sådan person som avses i 8 § 2 mom. lagen om införande av lagen om kommunala pensioner tillämpas bestämmelserna i 3 c § 4 mom. i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga, sådana de lydte när de ändringar i dem som godkändes den 26 november 1999 trädde i kraft, samt 5, 40, 51—64, 69—73 samt 75 och 76 § lagen om kommunala pensioner, sådana de lydte vid denna lags ikraftträdande. När pensionen fram till 2011 beräknas tillämpas ett index i vilket vägningskoefficienten för förändringar i lönenivån utgör 0,5 och vägningskoefficienten för förändringar i prisnivån 0,5. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer indexet kalenderårsvis.

35. Åldersgränsen 18 år som föreskrivs i 5 § 1 mom. i denna lag tillämpas på sådana arbetsinkomster för anställda födda efter 1986 som har tjänats in efter att denna lag har trätt i kraft. För personer som fyllt 18 men inte 23 år när lagen träder i kraft börjar pensionen tillväxa sedan denna lag trätt i kraft.

36. Utan hinder av 4 § 8 punkten och 32 § i denna lag beaktas såsom pensionsberättigande tid för en anställd som bibehållit rätten till en yrkesbaserad pensionsålder som är lägre än 63 år enligt 9 § lagen om införande av lagen om kommunala pensioner den återstående tid som avses i 53 § i denna lag fram till dess att denna lägre pensionsålder än 63 år uppnås, blir den invalidpension som beviljats den anställda ålderspen-

sion och föreligger rätt till pension som intjänats under tiden med invalidpension vid denna lägre pensionsålder än 63 år.

37. Utan hinder av 40 § 1 mom. 2 punkten i denna lag tillväxer pension för en före 1950 född anställd från ingången av kalendermånaden efter den då den anställda fyller 55 år med 2,0 procent per år från denna lags ikraftträdande fram till utgången av den kalendermånad under vilken han eller hon fyller 63 år.

38. På grundval av en förmån som nämns i 52 § i denna lag tillväxer pensionen från denna lags ikraftträdande.

39. Denna lags 53—55, 59 och 60 § tillämpas på ett pensionsfall som inträffar den 1 januari 2006 eller senare. Om pensionsfallet inträffar åren 2006—2009, beaktas när inkomsten för den återstående tiden bestäms såsom arbetsinkomst för 2004 den pensionslön som omvandlats till årsinkomst och på basis av vilken pensionsrätten för den återstående tiden skulle ha räknats ut, om den anställda hade blivit arbetsoförmögen den 31 december 2004, och inkomsterna för 2005 beaktas så som föreskrivs i 53 och 54 § i denna lag. Härvid används också på motsvarande sätt det antal år som beaktas som grund för inkomsten för den återstående tiden såsom granskningstid. Om pensionsfallet inträffar 2010, beaktas arbetsinkomsterna för 2005 så som föreskrivs i 53, 54 och 59 § i denna lag och granskningstiden bestäms på motsvarande sätt på basis av åren 2005—2010. När det inkomstvillkor som avses i 17 § 1 mom. 2 punkten i denna lag bestäms, beaktas dock arbetsinkomsterna för de fem kalenderåren före rehabiliteringsfallet.

40. Förhöjning enligt 72 § i denna lag beviljas också på invalidpension, i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före denna lags ikraftträdande. Om familjepension bestäms på grundval av ovan avsedda invalidpension, läggs förhöjningen också till familjepensionen. Förhöjningen beviljas då i enlighet med den förhöjningsprocent som avses i 72 § i denna lag och som motsvarar den anställdes eller förmånslåtarens ålder vid ingången av 2010. Förhöjningen beviljas för pension som samordnats i enlighet med 76 och 87 § lagen om kommunala pensio-

ner, sådana de lydde vid denna lags ikraftträdande.

41. Denna lags 78 § tillämpas också på pension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före denna lags ikraftträdande.

42. Vad som i 145 § 2 mom. i denna lag föreskrivs om pensionstagarens skyldighet att lämna uppgifter tillämpas också på invalidpension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före denna lags ikraftträdande samt på individuell förtidspension.

43. Utan hinder av vad som bestäms i 7 kap. i denna lag, iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte om en av de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft och en annan de som träder i kraft vid ingången av år 2005, om inte pensionsanstalterna avtalar om iakttagandet av arrangemanget med sista pensionsanstalt.

Lag

om ändring av 34 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 11 april 2003 om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) 34 § 6 punkten som följer:

34 §

Upphörande av ett tjänsteförhållande utan uppsägning

Ett tjänsteförhållande upphör utan uppsägning och uppsägningstid

6) vid utgången av den kalendermånad under vilken en tjänsteinnehavare fyller 68 år, om inte med tjänsteinnehavaren avtalas om förlängning för viss tid av tjänsteförhållandet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Helsingfors den 22 juni 2004
